

tísníci chudobou a v dalším uvážení zejména také toho, že obžalovaný hned po činu v sebevražedném úmyslu si žíly podřezal a jen náhodou při životě byl zachován, poněvadž ještě včas v bezvědomí ve svém pokojíku svým bratrem byl nalezen, z čehož nad vši pochybnost na jevo vychází, že nad činem svým lítost projevil, kdyžtě pro majetkový delikt i na život si sáhl, má za to, že podstatné důvody nasvědčují tomu, že se polepší, povede pořádný život, a že tudíž výkonu trestu není zapotřebí, jak to požaduje § 1 zákona ze dne 17. října 1919, č. 562 sb. z. a n.

Čís. 311.

Předražování. Líh jest předmětem potřeby.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1920, Kr II. 220.20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při zemském soudě v Opavě ze dne 6. dubna, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přechinem dle § 11 čís. 4. zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti dle č. 9 a) namítají především obě stížnosti, že líh není předmětem potřeby. Zmateční stížnost míní, že líh není předmětem potřeby proto, že jím hospodaří stát, který i jeho vývoz do ciziny nejen trpí, nýbrž i podporuje; dále proto, že nenáleží líh k požívatinám, a dovozuje, že by bylo zjevem blahodárným, kdyby ho cizina odebrala co nejvíce, poněvadž prý by tím aspoň jeho spotřeba v tuzemsku byla snížena. Stížnost spoluobžalovaného odůvodňuje své totožné stanovisko tím, že zákon o trestání válečné lichvy chrání jen ony předměty, které slouží nutné výživě neb ošacení lidí, čili uhájení existence, tedy potřebám všeobecně nutným, a to jen předměty takové, kterých je nedostatek, nikoli tedy každý předmět lidské potřeby. Stát prý tím, že na líh ukládá vysokou daň, sám dává na jevo, že považuje líh za předmět luxusu. Líhu prý bylo na Opavsku, kde čin byl spáchán, dostatek. Pokud se obě stížnosti snaží dovoditi, že líh není předmětem potřeby pro škodlivé následky, s nimiž jeho upotřebení, totiž požívání alkoholických nápojů, z něho připravovaných, jest spojeno, užívá-li se ho měrou nezřízenou, nemá námitka významu, neboť škodlivé účinky jsou možny i u jiných věcí, o jichž povaze jako předmětů potřeby nemůže býti pochybnosti již proto, že slouží jako velmi důležité potraviny, jak jest tomu na př. u kávy a čaje. Líhu zejména pak nelze odpírati povahy předmětu potřeby, neboť se ho ve značné míře upotřebuje také k účelům vědeckým a zejména v průmyslu, k výrobě předmětů nesporně užitečných i potřebných. Ostatně rozsudek nezjišťuje, že líh, o který jde v tomto případě, byl určen k přípravě alkoholických nápojů. Stejně bezpodstatnou je i námitka, že líh není předmětem potřeby, všeobecně nutné. Stačíť, že ho upotřebuje značná část obyvatelstva a že jest vzhledem k zvyklostem a osobním

náhledům potřebou určitých vrstev obyvatelstva. Že není lih předmětem výživy a vůbec potřeby nutné, jest rovněž lhostejno, neboť zákon o trestání válečné lichvy vztahuje se, jak patrně z definice § 1, na předměty potřeby, nikoli tedy jen na předměty potřeby nezbytné čili nutné. Oproti námitce, že zákon chrání pouze takové předměty, jichž jest nedostatek, lihu však že byl na Opavsku dostatek, sluší poukázati k tomu, že rozhodovací důvody rozsudku zdůrazňují a tedy výslovně zjišťují nedostatek lihu jako pohnutku jednání obou obžalovaných, námitka je však i právně bezpodstatná, neboť předmětem ochrany dle zákona o trestání válečné lichvy jsou zásadně všechny předměty potřeby bez ohledu na jich nedostatek či dostatek, který ostatně bývá zpravidla místně ohraničený a časově přechodný, takže by se jím odpověď na otázku, zda jde o předmět potřeby, ani řídit nemohla. Proč by však měla býti pojetí lihu za předmět potřeby na překážku okolnost, že jím hospodaří stát, nebo, že trpí a podporuje jeho vývoz do ciziny a že naň konečně ukládá daň, je nepochopitelné, uváží-li se, že takovým opatřením státní správy podléhají také jiné předměty, sloužící mnohdy právě nejdůležitějším životním potřebám lidí, jako je tomu na př. při obilí a bramborech, které jsou státem zabaveny a hospodaření jimi vyhrazeno státu, při uhlí a cukru, jichž vývoz do ciziny stát podporuje a na něž konečně i daně ukládá, aniž by jeden či druhý z těchto zjevů zavdával příčiny k důvodným pochybnostem o povaze věcí oněch jako předmětů potřeby.

Čís. 312.

Odkázán-li trestný čin, patřící o sobě k příslušnosti soudu porotního, dle § 1 opatření stálého výboru Národního shromáždění ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. k rozsouzení na sborový soud první stolice jako soud nalézací, činí lhůta k přípravě obhajoby (§ 221 tr. ř.) tři dny.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Kr II. 361/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl již v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaných do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 13. listopadu 1920, jímž byli uznáni vinnými zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II. a) a 179 tr. z. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční důvod čís. 3 § 281 tr. ř. shledává stížnost v tom, že obsílka ku hlavnímu přelíčení byla obžalovaným, pokud se týče jich obhájci proti předpisu § 221 tr. ř. doručena teprve 5 dní před hlavním přelíčením, ač se jedná o čin, přikázaný porotnímu soudu. Není správný názor stížností, že v tomto případě platí osmidenní lhůta přípravná, neboť tato lhůta platí dle § 221 tr. ř. jen tehdy, když se jedná o zločin, o němž má rozhodovati soud porotní; toho zde není, neboť zločin, o který jde, již dle návrhu, učiněného ve spisu obžalovacím, byl dle § 4 opatření stálého výboru Národního shromáždění čsl. republiky ze dne 4. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. odkázán k rozsouzení zemskému jako nalézacímu soudu v Brně.